

Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sağlık Okuryazarlığı Düzeyinin Beden Algısına Etkisi

Eylem YALMAN¹ , Kevser GÜRSAN^{2*} 

¹Yozgat Bozok Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Yozgat, Türkiye

²Yozgat Bozok Üniversitesi, Çekerek Fuat Oktay Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yozgat, Türkiye

Orijinal Makale

Gönderi Tarihi: 20.01.2023

Kabul Tarihi: 31.03.2023

DOI: 10.47778/ejsse.1240139

Online Yayın: 31.03.2023

Öz

Bu çalışmada, Yozgat Bozok Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin sağlık okuryazarlığı düzeyi ve beden algısı ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma tanımlayıcı araştırma türünde yapılmıştır. Çalışmanın evreni, Yozgat Bozok Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerdir. Çalışmanın örneklemini 82 kadın ve 51 erkek olmak üzere toplamda 133 gönüllü üniversite öğrencisinden oluşmuştur. Veri toplama aracı olarak sosyodemografik soru formu, Sağlık Okuryazarlığı anketi-Avrupa Birliği Ölçeği ve Beden Algısı Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler Statistical Package for Social Sciences 25 deneme sürümü kullanılarak analiz yapılmıştır. Çalışma sonucunda Yozgat Bozok Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören üniversite öğrencilerin, Beden Algısı Ölçeğinin puan ortalaması 160,10±25,68 ve Sağlık Okuryazarlığı anketi-Avrupa Birliği Ölçeğinin puan ortalaması ise 34,23±7,82 olarak bulunmuştur. Buna göre Yozgat Bozok Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören üniversite öğrencilerin sağlık okuryazarlığı düzeylerinin yeterli olduğu ve bedenlerinden memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin sağlık okuryazarlık düzeyleri ile beden algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($r=0,286$; $p<0,05$).

Anahtar kelimeler: Sağlık Okuryazarlığı, Beden Algısı, Üniversite Öğrencileri

The Effect of Health Literacy Level of Students Studying at The Faculty of Sport Sciences on Body Perception

Abstract

In this study, it was aimed to examine the relationship between health literacy level and body perception of students studying at Yozgat Bozok University Faculty of Sport Sciences. The study was conducted in descriptive research type. The universe of the study is the students studying at the Faculty of Sports Sciences of Yozgat Bozok University. The sample of the study consisted of a total of 133 volunteer university students, 82 women and 51 men. Sociodemographic questionnaire, Health Literacy Survey European Union Scale and Body Image Scale were used as data collection tools. The data obtained from the study were analyzed using the Statistical Package for Social Sciences 25 trial version. As a result of the study, the average score of the University students studying at the Faculty of Sports Sciences of Yozgat Bozok University was found to be 160.10±25.68 in the Body Image Scale and 34.23±7.82 in the Health Literacy Survey European Union Scale. Accordingly, it was concluded that university students studying at Yozgat Bozok University Faculty of Sport Sciences had sufficient health literacy levels and were satisfied with their bodies. In addition, it was determined that there was a statistically significant, positive and low level relationship between students' health literacy levels and body perceptions ($r=0.286$; $p<0.05$).

Keywords: Health Literacy, Body Image, University Students

* **Sorumlu Yazar:** Eylem YALMAN. Yozgat Bozok Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Yozgat.
Telefon: 05076150277, **E-posta:** eylem.yalman@yobu.edu.tr

GİRİŞ

Sağlık okuryazarlığı, ilk defa 20.yüzyılda ortaya çıkmış olup, 21. yüzyılda popülerliği artan bir kavram haline gelmiştir (Akçilek, 2017). İlerleyen yıllarla beraber gelişen bilim ve teknoloji sayesinde tıp ve sağlık bilim alanlarında yaşanan olumlu değişimler sağlık hizmetlerine de yansımıştır (Çoban, 2009). Bu yansımaya, bireylerin sunulan sağlık hizmetlerinden tam anlamıyla yararlanabilmesi için bireylerin sağlık konularında yeterli bilgi düzeyine sahip olması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bireylerin, kendi sağlık durumlarını anlaması ve ifade edebilmesi, sağlık okuryazarlığı düzeyinin yeterli olmasıyla ilişkilidir. Yeterli düzeyde sağlık okuryazarlığı olan bireyler, kendi sağlığının yanında, yakınlarının da sağlık durumlarını anlaması ve olası problemlerin çözümünde aktif şekilde rol alabilmektedir (McQueen vd., 2007).

Sağlık okuryazarlığı, Dünya Sağlık Örgütü tarafından “*Bireylerin sağlığını korumak ve geliştirmek için bilgiye ulaşma, anlama, bu bilgiyi kullanma konusundaki bilişsel-sosyal beceriler ve motivasyon düzeyleridir*” şeklinde tanımlanmıştır (Akbalıç ve Gökler, 2020). Türkiye’de ise Sağlık Bakanlığı bünyesinde olan Sağlık Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü’nün yayınlamış olduğu Sağlık Teşviki ve Geliştirilmesi Sözlüğünde (2011) “*Bireylerin kendi sağlığı ve toplum sağlığını iyileştirmek amacıyla, yaşam tarzı ve koşullarını değiştirmede gerekli bilgi, beceri, kendine güven düzeyine ulaşma*” olarak tanımlanmıştır. Bu tanımlamalardan başka literatürde birçok sağlık okuryazarlığı tanımı yapılmıştır. Yapılan tanımlamalara göre sağlık okuryazarlığı kavramı, farklı şekillerde de ele alınmıştır (Balçık vd., 2014). Ele alınan araştırmalarda, toplumda yüksek düzeyde sağlık okuryazarlığına sahip kişilerin, sağlıklı beslenme alışkanlıkları ve düzenli fiziksel aktivite gibi olumlu sağlık davranışları gösterdikleri belirtilmiştir (Boberová ve Husárová, 2021; Charoghchian-Khorasani vd., 2020; Özpınar vd., 2020). Ayrıca sağlık okuryazarlığına dayalı eğitim programları, bireylerin sağlıksız davranışların ve/veya hastalıkların neden olduğu zihinsel ve fiziksel olumsuz etkileri azaltarak, yaşam kalitesini, motivasyonu ve fiziksel durumu iyileştirerek bireylerdeki duygusal sıkıntı, duygu durum bozuklukları ve kaygıyı azaltabilir (Mahdifar vd., 2021). Tüm bu bahsedilen durumlar beden algısı kavramını da etkilemektedir. Beden algısı, bireylerin kimliği için bir temeldir ve var oluş duygusunu sağlar. Bu duygu, günlük yaşamda karşılaşılan streslere ve yaşamı tehdit eden durumlara karşı benliğin savunmasında önemli rol oynar. Aynı zamanda beden algısı, bireylerin kendilerini görme biçimlerini ve iş görme yeteneklerini de etkilemektedir. Bu etki, bireylerin performans kapasitelerinde ve sınırlılıklarında belirleyici rol oynar (Uğurlu ve Akın, 2008).

Beden algısı, bireyin vücudunun ve vücuduna ait bütün duyularının zihindeki algılayışıdır. Bu algılayışın içinde, beden kendisine ait şuurlu ve/veya şuursuz duyguları, düşünceleri ve algıları vardır. Beden algısı bireylerin duyu, işlev ve hareket de dahil olmak üzere bütün algıları kapsar (Hamurcu, 2014). Beden algısı, insanın özünü oluşturan benlik kavramını oluşturmaktadır (Gündoğan, 2006). Ayrıca beden algısı, kişilerin bedenine ait gerçekliği, tepkisi ve bunları etkileyen parametrelerin oluşturduğu bir standardizasyonu belirler (Özaltın, 2003). Bu durum da kişilerin hem fiziksel hem psikososyal sağlıklarını etkilemektedir.

Günümüzde kişilerin kendi bedenini algılama biçimleri, bireyler arasında farklılık göstermektedir. Bireyler arasında beden algılama biçimlerinin farklılığı, en çok genç nüfusta görülmektedir (Mentally Healthy Schools, t.y.). 2021 yılında yapılan bir araştırmaya göre genç nüfus oranı dünya ortalamasının yaklaşık %15,4 olurken Türkiye'de ise %15,3'tür (Türkiye İstatistik Kurumu, 2022). Bu oran, Türkiye'deki nüfusun büyük kısmının genç bireylerden oluştuğunu göstermektedir. Genç nüfusun büyük çoğunluğu üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır. Gençler için üniversite hayatı, mesleki eğitim ve bireysel gelişim ile birlikte gençlerin sağlık konusunda tutum ve davranışlarda değişikliklere neden olmaktadır (Dinçer ve Kurşun, 2016). Bu değişikliklerde kapsayıcı rol oynayan faktörlerin başında, üniversite öğrencilerin sağlık okuryazarlığı seviyesi ve kendi bedenlerini algılayış biçimleri gelmektedir. Sağlık okuryazarlığı seviyesi ve beden algısı kavramları özellikleri ve nitelikleri bakımından spor bilimleri ile uğraşan üniversite öğrencilerinde doğrudan araştırılması gereken konulardandır. Spor bilimlerindeki öğrencilerin faaliyet alanlarının içinde öğrencilerin sağlık durumlarının etkisi büyüktür. Aynı zamanda öğrencilerin spor faaliyetlerinde başarılı performans göstermesi ve faaliyetlerin doğru şekilde yapılması, öğrencilerin bedenlerinin tanınması ve algılamasıyla ilişkilidir. Bu bağlamda, spor bilimleri fakültesindeki üniversite öğrencilerinin sağlık okuryazarlığı düzeyinin beden algısına etkisini incelemek ve aralarında korelasyonel bir ilişkinin olup olmadığını bilmek önemlidir. Bu amaçtan hareketle aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Yozgat Bozok Üniversitesi (YOBÜ) Spor Bilimleri Fakültesindeki üniversite öğrencilerinin;

- Sağlık okuryazarlığı düzeyi nedir?
- Beden algısı nasıldır?
- Beden algısı ile sağlık okuryazarlığı arasında bir ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel ve ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır.

Araştırma Grubu

Çalışmanın evreni, YOBÜ Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 1034 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmanın örneklemi, YOBÜ Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 133 gönüllü öğrenciden oluşmaktadır. Dahil edilme kriterleri, YOBÜ Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenci olmak, 18 yaş ve üzeri olmaktır. Çalışmaya dahil edilmeme kriterleri, çalışmadan çıkma isteği, anketleri doldurmayı engelleyici herhangi bir engelle sahip olmak şeklinde belirlenmiştir. Çalışma, 01.06.2022-01.12.2022 tarihleri arasında altı aylık sürede veri toplanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmadaki verilerin toplanması için üç farklı veri toplama formu kullanılmıştır. Bunlar; sosyodemografik soru formu, Beden Algısı Ölçeği ve Sağlık Okuryazarlığı anketi-Avrupa Birliği Ölçeğinden (SOYA-AB-Q47) oluşmaktadır. Sosyodemografik soru formu, ilgili

literatür taranarak çalışmaya katılan gönüllü katılımcılara yaşı, cinsiyeti, beden kitle indeksi (BKİ), kronik hastalık öyküsü, okudukları bölüm/programı kapsayan sorular sorulmuştur. SOYA-AB-Q47, Sorensen ve diğerleri (2013) tarafından bireylerin sağlık bilgisine erişme, verilen sağlık bilgisini özümseme, değerlendirme ve tatbik edebilme süreçlerini ölçmek için geliştirilmiştir. SOYA-AB-Q47'nin Türkçe uyarlaması ise Abacıgil ve diğerleri (2016) tarafından yapılmıştır. SOYA-AB-Q47, genel sağlık okuryazarlığı ve ölçeğin alt boyutlarını içeren sağlık hizmeti, sağlığın iyileştirilmesi ve hastalıktan korunma indeksini içeren çeşitli sorulardan oluşmaktadır. Bu sorulara verilen her bir cevap, 1 ile 4 arasında puanlanmaktadır (1 = çok zor, 2 = zor, 3 = kolay, 4 = çok kolay). Ölçekten, toplamda 0 ile 50 arasında bir puan alınmaktadır (Abacıgil vd., 2016). 0 puan, sağlık okuryazarlığının çok düşük, 50 puan ise sağlık okuryazarlığının çok yüksek olduğunu göstermektedir. Buna göre, alınan ortalama, 0-25 yetersiz, 26-33 sorunlu-sınırlı, 34-42 puan yeterli, 43-50 puan arası ise mükemmel şeklindedir. Bu ölçeğin Cronbach Alfa (α) katsayıları sırasıyla; genel sağlık okuryazarlığı indeksi için 0,97, sağlık hizmeti indeksi için 0,91, hastalıktan korunma indeksi için 0,92, sağlığın iyileştirilmesi indeksi için 0,93 olarak bulunmuştur (Abacıgil vd., 2016).

Çalışmanın diğer veri toplama araçlarından biri olan Beden Algısı Ölçeği (BAÖ), bireylerin vücut bölümlerinden ve işlevlerinden memnuniyetini ölçmek için Secord ve Jourard (1953) tarafından geliştirilmiştir. BAÖ'nün Türkçe uyarlaması, Hovardaoğlu (1992) tarafından yapılmış olup ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı 0,91 olarak belirlenmiştir. Bu ölçekte, bedenün çeşitli kısımları ve fonksiyonlarıyla ilgili (hiç beğenmiyorum=1, beğenmiyorum=2, kararsızım=3, beğeniyorum=4 ve çok beğeniyorum=5) 5'li likert tipinde toplamda 40 sorudan oluşmaktadır. Bu sorulara verilen cevaplardan en düşük 40, en yüksek 200 puan alınabilmektedir. Alınan puanın artması, bireylerin bedeninden memnuniyetin arttığını, alınan puan azalması ise memnuniyetin azaldığını göstermektedir (Hovardaoğlu, 1992).

Araştırma Yayın Etiği

Çalışma için Yozgat Bozok Üniversitesi Etik Komisyon Kurulundan yazılı etik izni alınmıştır (Karar No:33/03 Tarih:18.05.2022). Ayrıca çalışmaya katılanlardan bilgilendirilmiş gönüllü onam alınmıştır.

Verilerin Toplanması

Çalışmadaki veriler, internet ortamında "Google Form" anket yöntemiyle toplanmıştır. Google Form platformundan oluşturulan anketin erişim linki YOBÜ Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören üniversite öğrencilerine dağıtılmıştır. Bu ankete üniversite öğrencilerin katılımları gönüllü olarak sağlanmıştır. Aynı katılımcının ankete birden fazla cevap vermesini engellemek için Google Form platformundan ayarlar sekmesinden yalnızca bir kez yanıtlamaya izin veren seçenek işaretlenmiştir.

Verilerin Analizi

Çalışmada elde edilen veriler, Statistical Package for Social Sciences 25 deneme sürümü kullanılarak analiz yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda veriler, tanımlayıcı istatistiksel teknikler ile (sayı, ortalama, yüzde, standart sapma) değerlendirilmiştir. Ölçüm ile tanımlanan değişkenler için ortalama \pm standart sapma, sayısal olarak tanımlanabilen değişkenler için de

yüzde (%) ile hesaplanmıştır. Verilerin normalliği, basıklık ve çarpıklık değerleri ile test edilmiştir. Normal dağılım gösteren verilerde iki bağımsız değişken arasındaki fark normal dağılan değişkenler için bağımsız örneklem t testi; ikiden fazla grup olduğu zaman F testi kullanılmıştır. Normal dağılmayan değişkenler için sırası ile Mann Whitney U testi, normal dağılım göstermeyenler için Kruskal Wallis H testi yapılmıştır.

BULGULAR

Çalışmaya katılan 133 öğrencinin; %72,2'sinin 20 yaş ve altında olduğu, %27,8'inin 21 yaş ve üzeri olduğu; %61,65'inin kadın, %38,35'inin erkek; %11,3'ünün zayıf, %75,2'sinin normal, %13,5'inin hafif şişman olduğu; %34,62'si Antrenörlük Eğitimi, %39,8'i Spor Yöneticiliği, %12,8'inin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi, %12,8'inin Spor Bilimleri Fakültesinde okuyup bölümlerini belirtmeyen öğrencilerden oluşmaktadır. Katılımcıların tamamı lise mezunudur ve %92,5'i birinci sınıftadır. Medeni durumları incelendiğinde ise %97,7'sinin bekar olduğu görülmektedir. Kişilerin %37,6'sının sigara kullanım alışkanlığı olduğu; %72,9'unun egzersiz yapma alışkanlığı olduğu ve %97,7'sinin kronik hastalığının olmadığı, %96,2'sinin sürekli kullandığı bir ilacının olmadığı görülmüştür (Tablo 1).

Tablo 1. YOBÜ Spor bilimleri fakültesindeki üniversite öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri

Sosyodemografik özellik	Sayı	Yüzde	
Yaş	<= 20,00	96	72,2
	21,00+	37	27,8
Cinsiyet	Kadın	82	61,65
	Erkek	51	38,35
BKİ	Zayıf	15	11,3
	Normal	100	75,2
	Hafif Şişman	17	13,5
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi	46	34,6
	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	17	12,8
	Spor Yöneticiliği	53	39,8
	Bölüm belirtmeyen*	17	12,8
Eğitim durumu	Lise mezunu (Üniversite okuyor)	133	100
Sınıf	1. Sınıf	123	92,5
	2. Sınıf	2	1,5
	3. Sınıf	5	3,8
	4. Sınıf	3	2,3
Medeni durum	Bekar	130	97,7
	Evli	3	2,3
Sigara kullanma durumu	Var	50	37,6
	Yok	83	62,4
Egzersiz yapma alışkanlığı	Var	97	72,9
	Yok	36	27,1
Kronik hastalık	Var	3	2,3
	Yok	130	97,7
Sürekli kullanılan ilaç	Var	5	3,8
	Yok	128	96,2

*Bölüm değişkeni için Bölüm Belirtmeyen kategorisi, Spor Bilimleri Fakültesinde okuyan fakat bölüm belirtmeyen öğrencileri kapsamaktadır.

Katılımcıların yaş ortalaması $20,13 \pm 2,30$; boy ortalaması $175,24 \pm 7,84$; vücut ağırlığı ortalaması $68,68 \pm 11,72$ ve BKİ ortalaması $22,24 \pm 2,75$ 'tir (Tablo 2).

Tablo 2. Öğrencilerin yaş, boy, vücut ağırlığı ve BKİ'nin tanımlayıcı istatistikleri

Değişkenler	n	Min.	Maks.	Ort.	S.S.
Yaş	133	17,00	35,00	20,13	2,30
Boy	133	157,00	198,00	175,24	7,84
Vücut Ağırlığı	133	32,00	100,00	68,68	11,72
Beden Kitle İndeksi	133	12,82	29,96	22,24	2,75

Güvenirlilik analizi ölçekler çalışmalarında olan maddelerin kendi içinde tutarlı olup olmadığını ve maddelerin bütünü aynı parametreleri ölçüp ölçmediğini test etmektedir (Ural ve Kılıç, 2006). Güvenirlilik test edilirken 0 ile 1 arasında farklılaşan Cronbach's α değeri ile hesaplanmaktadır. Bu değer, 0,8 ile 1 arasındaysa yüksek derecede güvenirlilik göstergesidir (Tavşancıl, 2005).

Elde edilen verilerin analizi sonucunda, Sağlık Okuryazarlığı İndeksi Cronbach's Alpha 0,982; Beden algısı ölçeğinin Cronbach's α değeri 0,957 olarak hesaplanmıştır. Alt boyut güvenirlilikleri ise 0,903-0,931 arasında hesaplanmıştır. Sonuç olarak ölçeklerin yüksek derecede güvenirliliği saptanmıştır (Tablo 3).

Tablo 3. Ölçek ve alt boyutlara ilişkin güvenirlilik katsayısı

	Güvenirlilik Katsayısı
Beden algısı	0,957
Sağlık okuryazarlığı indeksi	0,982
Sağlık hizmeti bilgiye ulaşma indeksi	0,931
Sağlık hizmeti bilgiye anlama indeksi	0,928
Sağlık hizmeti bilgiye değerlendirme indeksi	0,928
Sağlık hizmeti bilgiye uygulama indeksi	0,903

Bireylerin beden algısı ölçek puan ortalaması $160,10 \pm 25,68$; sağlık okuryazarlığı indeksi ortalaması $34,23 \pm 7,82$ olarak hesaplanmıştır. Sağlık okuryazarlığı alt boyutları ortalaması ise sağlık hizmeti bilgiye ulaşma indeksi $34,02 \pm 8,27$; sağlık hizmeti bilgiye anlama indeksi $34,40 \pm 8,62$; sağlık hizmeti bilgiye değerlendirme indeksi $33,87 \pm 8,16$; sağlık hizmeti bilgiye uygulama indeksi $34,68 \pm 8,31$ olarak hesaplanmıştır (Tablo 4).

Tablo 4. Ölçeklere ilişkin tanımlayıcı istatistikleri

	n	Min.	Maks.	Ort.	S.S.
Beden algısı	133	96,00	200,00	160,10	25,68
Sağlık okuryazarlığı indeksi	133	3,26	50,00	34,23	7,82
Sağlık hizmeti bilgiye ulaşma indeksi	133	1,28	50,00	34,02	8,27
Sağlık hizmeti bilgiye anlama indeksi	133	4,17	50,00	34,40	8,62
Sağlık hizmeti bilgiye değerlendirme indeksi	133	3,03	50,00	33,87	8,16
Sağlık hizmeti bilgiye uygulama indeksi	133	5,00	50,00	34,68	8,31

Bireylerin beden algısı ve sağlık okuryazarlığı arasında ($r=0,286$); beden algısı ve sağlık okuryazarlığı bilgiye ulaşma arasında ($r=0,277$); beden algısı ve sağlık okuryazarlığı bilgiyi anlama arasında ($r=0,237$); beden algısı ve sağlık okuryazarlığı bilgiyi değerlendirme arasında ($r=0,208$) ve beden algısı ile sağlık okuryazarlığı bilgiyi uygulama arasında ($r=0,273$) istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü ve düşük düzey bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0.05$) (Tablo 5).

Tablo 5. Korelasyon analiz sonuçları

	1	2	3	4	5	6
1. Beden Algısı	1,00
2. Sağlık Okur Yazarlığı İndeksi	0,286**	1,00
3. Sağlık Hizmeti Bilgiye Ulaşma	0,277**	0,900**	1,00	.	.	.
4. Sağlık Hizmeti Bilgiye Anlama	0,237**	0,911**	0,780**	1,00	.	.
5. Sağlık Hizmeti Bilgiye Değerlendirme	0,208**	0,882**	0,806**	0,776**	1,00	.
6. Sağlık Hizmeti Bilgiye Uygulama	0,273**	0,889**	0,788*	0,786**	0,770**	1,00

* $p<0.05$

Sağlık Okuryazarlığı İndeksi, Sağlık Hizmeti Bilgiye Ulaşma İndeksi, Sağlık Hizmeti Anlama İndeksi, Sağlık Hizmeti Bilgi Değerlendirme İndeksi, Sağlık Hizmeti Bilgiyi Uygulama İndeksi alt boyut puanlarının katılımcıların yaşına, BKİ'sine, okuduğu bölüme, sigara içme durumuna ve egzersiz yapma alışkanlığına göre istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı bulunmuştur ($p>0,05$).

Sağlık Hizmeti Bilgiyi Uygulama İndeksi alt boyut puanlarının katılımcıların egzersiz yapma alışkanlığına göre istatistiksel açıdan anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<0,05$). Egzersiz yapan bireylerin Sağlık Hizmeti Bilgiyi Uygulama İndeksi puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür (Tablo 6).

Tablo 6. Karşılaştırma testleri

		Sağlık Okuryazarlığı İndeksi	Sağlık Hizmeti Bilgiye Ulaşma İndeksi	Sağlık Hizmeti Bilgiyi Anlama İndeksi	Sağlık Hizmeti Bilgi Değerlendirme İndeksi	Sağlık Hizmeti Bilgiyi Uygulama İndeksi
		Ortanca (%25-%75)	Ortanca (%25-%75)	Ortanca (%25-%75)	Ortanca (%25-%75)	Ort± SS
Yaş	<= 20,00	33,51(31,26-38,48)	33,33(30,77-38,46)	33,33(31,88-38,89)	33,33(30,3-38,38)	35,13±8,61
	21,00+	32,97(30,85 -35,46)	33,33(30,77-37,5)	33,33(31,82-34,85)	33,33(31,25-34,85)	33,48±7,47
Test değeri		1567,500 ^U	1682,500 ^U	1593,500 ^U	1634,000 ^U	1,025 ^t
p değeri		0,295	0,637	0,356	0,468	0,307
BKİ	Zayıf	31,91(29,17-36,51)	33,33(24,36-37,18)	33,33(30,56-37,04)	33,33(28,33-35,19)	33,19±9,5
	Normal	33,33(31,85-38,93)	33,33(30,77-38,46)	33,33(31,94-39,58)	33,33(31,82-38,38)	35,22±8,27
	Hafif Şişman	33,51(27,92-34,4)	33,33(27,27-34,62)	33,33(30,56-37,5)	33,33(31,25-34,85)	32,88±7,54
Test değeri		1,763 ^H	0,501 ^H	0,838 ^H	1,212 ^H	0,876 ^F
p değeri		0,414	0,778	0,658	0,546	0,419
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi	33,33(31,78-36,59)	33,33(32,05-37,18)	33,33(31,94-37,5)	33,33(31,82-35,19)	34,99±8,99
	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	33,33(30,85-40,43)	33,33(28,21-41,03)	33,33(31,94-41,67)	33,33(33,33-37,88)	35,44±7,95
	Spor yöneticiliği	33,33(31,44-38,49)	33,33(30,77-38,46)	33,33(30,56-38,89)	33,33(29,17-39,39)	34,19±8,38
	Bölüm Belirtmeyen	33,33(29,17-34,4)	33,33(30,56-34,62)	33,33(31,94-35)	33,33(28,33-38,89)	34,57±7,03
Test değeri		0,799 ^H	1,030 ^H	0,591 ^H	0,422 ^H	0,128 ^F
p değeri		0,850	0,794	0,898	0,936	0,943
Sigara içme durumu	Var	33,33(30,08-40,15)	33,33(27,27-38,46)	33,33(29,17-40,28)	33,33(29,17-39,39)	34,91±9,31
	Yok	33,33(31,52-36,88)	33,33(32,05-37,5)	33,33(31,94-38,33)	33,33(30,3-37,5)	34,53±7,71
Test değeri		2005,500 ^U	1914,000 ^U	2058,000 ^U	2039,500 ^U	0,252 ^t
p değeri		0,747	0,452	0,937	0,867	0,801
Egzersiz yapma alışkanlığı	Var	33,33(31,78-39,49)	33,33(30,77-38,46)	33,33(31,94-40,28)	33,33(31,82-39,39)	35,74±8,33
	Yok	33,15(28,85-34,42)	33,33(27,74-35,31)	33,33(28,47-37,5)	33,33(29,73-34,85)	31,8±7,67
Test değeri		1426,000 ^U	1455,500 ^U	1455,000 ^U	1470,000 ^U	2,475 ^t
p değeri		0,105	0,139	0,137	0,154	0,015*

U=Mann Whitney U testi; t: bağımsız örneklem t testi; H=Kruskal Wallis H testi; F= ANOVA testi (Tek yönlü varyans analizi; *p<0.05, istatistiksel olarak anlamlı)

Beden Algısı ölçeği puanlarının katılımcıların yaşına, beden kitle indeksine, bölümüne sigara kullanma durumuna ve egzersiz yapma alışkanlığına göre istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 7. Beden algısı puanlarının demografik özelliklere göre karşılaştırılması

		Beden Algısı
		Ort± SS
Yaş	≤ 20,00	160,67±26,81
	21,00+	158,62±22,78
Test değeri		0,410 ^t
p değeri		0,682
Beden Kitle İndeksi	Zayıf	158,53±20,78
	Normal	159,62±25,17
	Hafif Şişman	164,06±32,5
Test değeri		0,256 ^F
p değeri		0,775
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi	163,48±24,68
	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	166,71±20,51
	Spor yöneticiliği	154,64±26,53
	Bölüm belirtmeyen	161,35±28,99
Test değeri		1,467 ^F
p değeri		0,227
Sigara kullanma durumu	Var	156,94±25,54
	Yok	162±25,74
Test değeri		-1,101 ^t
p değeri		0,273
Egzersiz yapma alışkanlığı	Var	162,11±23,04
	Yok	154,67±31,46
Test değeri		1,297 ^t
p değeri		0,138

t: bağımsız örneklem t testi; F= ANOVA testi (Tek yönlü varyans analizi)

TARTIŞMA ve SONUÇ

Beden algısı ve sağlık okuryazarlığı, toplumun tamamını ilgilendiren önemli halk sağlığı konularındandır. Beden algısını oluşturan parametreler, genç yetişkinlerin fiziksel, zihinsel ve sosyal sağlığı ile ilişkisine vurgu yapmaktadır (Bucchianeri ve Neumark-Sztainer, 2014; Silva vd., 2018; Thomas ve Warren-Findlow, 2020). Buna göre kendi bedenini iyi hisseden genç bireyler, sağlığın korunmasına ve geliştirilmesine yönelik davranışlarda bulunmaya daha yatkın olabilmektedir. Bu davranışların yapılması ve sürekliliğin sağlanması durumu, genç yetişkinler arasında beden algısı ve genel sağlık konusunda bilinçlenmeyi teşvik edici hale getirmektedir

(Sundgot-Borgen vd., 2021). Beden algısı ve genel sağlık konusunda bilinçlenmenin sağlanması ve bu davranışların teşvik edilmesi, sağlık okuryazarlığı ve beden algısı kavramları arasındaki ilişkinin incelenmesiyle mümkündür. Spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerde yapılan bu çalışmayla da sağlık okuryazarlığı ve beden algısı kavramları incelenmiş olup aralarında korelasyonel bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Tablo 5).

Spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin beden algısı ölçek puan ortalaması $160,10 \pm 25,68$; sağlık okuryazarlığı indeks ortalaması $34,23 \pm 7,82$ olarak hesaplanmıştır. Bu çalışma kapsamında elde edilen veriler ile yapılan çalışmalar (Abacıgil vd., 2016; Hovardaoğlu, 1992) karşılaştırıldığında beden algısı ölçek puanı, öğrencilerin bedeninden memnuniyetinin arttığını gösterirken öğrencilerin sağlık okuryazarlığı indeks ortalamasının yeterli düzeyde sağlık okuryazarlığına sahip olduğunu göstermiştir.

SOYA-AB-Q47'nin Türkçe uyarlamasında ölçeğin kategorilendirmesine göre; çalışmamızda Sağlık Hizmeti Bilgiye Ulaşma İndeksi $34,02 \pm 8,27$; Sağlık Hizmeti Bilgiye Anlama İndeksi $34,40 \pm 8,62$; Sağlık Hizmeti Bilgiye Değerlendirme İndeksi $33,87 \pm 8,16$; Sağlık Hizmeti Bilgiye Uygulama İndeksi $34,68 \pm 8,31$ olarak hesaplanmış ve yeterli seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Sağlık bilimleri fakültesindeki 300 üniversite öğrencisiyle yapılan bir çalışmada, Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-32 (TSOY-32) kullanılarak bu ölçekten alınan ortalama puan $34,53$ olmuştur. Bu çalışmaya göre öğrencilerin %55,7'si yeterli veya mükemmel bir sağlık okuryazarlığı düzeyinde olduğu geriye kalan diğer öğrencilerin sağlık okuryazarlığı düzeyinin sorunlu ya da yetersiz olduğu bulunmuştur (Yılmaz Güven vd., 2018). Hemşirelik fakültesi öğrencileri ile beslenme ve diyetetik bölümünde okuyan öğrencileri ele alınarak yapılan başka bir çalışmada, farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerine göre sağlık okuryazarlığı düzeyi yüksek olduğu bulunmuştur (Şahinöz vd., 2018). Çalışmamızda, benzer sayısal sonuçlar görülmesine karşın değerlendirmeye alınan ölçekler ve öğrenci popülasyonlarının farklı olması sağlık okuryazarlığı seviyesinin diğer çalışmalardan farklı olduğu görülmüştür.

870 üniversite öğrencisi ile yapılan bir çalışmada % 62,8'i yeterli ve/veya mükemmel sağlık okuryazarlığı seviyesine sahip oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca, öğrencilerin ailesinin gelir durumu, cinsiyeti, anne-baba eğitim durumu, yaşı, medeni durumu gibi sosyodemografik özelliklerin sağlık okuryazarlık seviyelerini etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (Biçer ve Malatyalı, 2018). 420 üniversite öğrencisi ele alınarak yapılan farklı bir çalışmada, öğrencilerin genel sağlık okuryazarlığının ortalama puanı TSOY-32 $30,76 \pm 7,99$ olarak bulunmuştur. Bulunan sağlık okuryazarlığı düzeyinin öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları (egzersiz, dengeli beslenme vb. ...) ile istatistiksel açıdan anlamlı, orta düzeyde, pozitif ilişki saptanmıştır (Arıkan, 2020). Dördüncü sınıf üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir diğer çalışmada ise öğrencilere uygulanan "Yetişkinlerde İşlevsel Sağlık Okuryazarlığı Testinden (YİSOT) alınan ortalama puan $74,4 \pm 14,4$ 'tür. Öğrencilerin, %60,4'ünün sağlık okuryazarlığı seviyesinin yeterli olduğu saptanmıştır. Bu çalışmaya göre de öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ve YİSOT ölçeğinden alınan skorlar arasında bir ilişki gözlemlenmemiştir (Özdenk vd., 2019). Sosyal ve sağlık bilimleri fakültesindeki üniversiteli öğrenciler için İnkaya ve Tüzer (2018) tarafından

yapılan araştırmada öğrencilerin yaşı ile Yetişkin Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (YSOYÖ) ölçek skorları arasında pozitif ve düşük ilişki sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca yaş arttıkça ölçekten alınan puanlarda da artış görüldüğü tespit edilmiştir. Ancak spor bilimleri fakültesinde yapılan bu çalışmadan elde edilen sonuçlar neticesinde yaş ve sağlık okuryazarlığı seviyesi arasında ilişki bulunmadığı görülmüştür. Spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan bu çalışmada da sağlık okuryazarlık durumlarıyla yaş, BKİ, sigara kullanma alışkanlığı, egzersiz yapma alışkanlığı, okudukları bölüm arasında herhangi bir ilişki bulunmamıştır. Çalışmalarda görülen bu farklılığın temelinde üniversite öğrencilerinin farklı bölümlerde öğrenim görmesinden kaynaklanabilir.

Sağlık okuryazarlığı ile beden algısı arasındaki ilişkiyi anlamak için ergenler üzerine yapılan bir araştırmada, sağlık okuryazarlığı seviyesi düşük olan ergenlerin, kendilerini şişman (kilolu) olarak algıladıklarında yeme bozukluğu belirtileri gösterme olasılıklarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Boberová ve Husárová, 2021). Sağlık çalışanları üzerinde yapılan farklı bir çalışmada, sağlık çalışanların %56,6'sının yeterli sağlık okuryazarlığı, %24,4'ünün sınır düzeyde ve %19'unun yetersiz sağlık okuryazarlığına sahip olduğunu göstermiştir. Ayrıca bu çalışmayla sağlık çalışanlarının sağlık okuryazarlığı ile genel beden algısı arasında anlamlı ilişki olduğu vurgulanmıştır (Mahdifar vd., 2021). Yapılan bu çalışmada da spor bilimlerinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinde beden algısı ve sağlık okuryazarlığı arasında istatistiksel açıdan anlamlı, pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur ($r=0,286$). Bu doğrultuda çalışmamızda elde edilen sonuçların literatür tarafından desteklendiği görülmektedir.

Sonuç olarak yapılan bu çalışmayla birlikte YOBÜ Spor Bilimleri Fakültesindeki üniversite öğrencilerinde; beden algısı ve sağlık okuryazarlığı, beden algısı ve sağlık okuryazarlığına ilişkin bilgiye ulaşma, bilgiyi anlama, değerlendirme ve uygulama arasında korelasyonel bir ilişki vardır. Spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinde sağlık okuryazarlığı düzeyi ile beden algısı arasındaki ilişkiyi araştıran başka çalışmalara literatürde yer verilmediği görülmüştür. Ancak bu çalışmayla spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören üniversite öğrencilerin, beden algısı ile genel sağlık okuryazarlığı kavramlarının birbiriyle ilişkili olduğu saptanmıştır. Ayrıca YOBÜ Spor Bilimleri Fakültesindeki üniversite öğrencilerin, sağlık okuryazarlık düzeyi, yeterli olmasına karşın istenilen düzeyde (Abacıgil vd., 2016) olmadığı görülmüştür. Bu düzeyin yükseltilmesi için üniversitelerde düzenlemelerin yapılması önerilir.

ÖNERİLER

Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinde sağlık okuryazarlığı düzeyinin yükseltilmesi için Spor Bilimleri Fakültesindeki ders içeriklerinde daha fazla sağlık konuları ve sağlık derslerine yer verilebilir. Ayrıca spor bilimleri fakültesindeki üniversite öğrencilerin beden memnuniyetleri ile sağlık okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkinin anlaşılması için uygun tasarıların planlanması ve yapılması ile mümkün olabilir. Bu tasarıların

başında üniversite öğrencilerine yönelik sağlık okuryazarlığı konusunda çeşitli sağlık eğitimleri/seminerleri verilmesi gelmektedir. Eğitimler/seminerler verilirken yalnızca üniversite öğrencilerine yönelik değil, aynı zamanda spor eğiticilerinin/profesyonellerinin ve akademisyenlerin de katılımıyla gerçekleştirilmelidir. Bu eğitim/seminerlerde kolay anlaşılır, basit ve yalın bir dil kullanılmalıdır.

Sağlık eğitim/seminer programlarında, gençlerin beden memnuniyetlerini artırmak ve sağlık okuryazarlık düzeyini geliştirmek için farklı stratejiler öğretilir. Bu stratejilerde genç bireylerin kendi benliği, öz farkındalığı ve eleştirel düşünme gibi çeşitli tekniklerle bireylere özgü düşünce yaklaşımları geliştirilebilir. Geliştirilen yaklaşımlar, farklı bölümlerde/programlarda okuyan üniversite öğrencilerine uygulanabilir. Bu sayede öğrenciler, sağlık/sağlık okuryazarlığı ile beden algısı kavramlarının birbiriyle ilişkili olduklarını anlayarak bilinçlenmeleri sağlanabilir. Bahsedilen önerilerin yapılması halinde olumlu beden algısına sahip, sağlık okuryazarlığı yüksek genç bireyler topluma kazandırılabilir.

Çıkar Çatışması: Makalenin yazarları arasında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı: Araştırma Dizaynı-KG ve EY; Verilerin Toplanması-EY; istatistik analiz- KG; Makalenin hazırlanması-KG ve EY.

Etik Kurul İzni ile ilgili Bilgiler

Kurul Adı: Yozgat Bozok Üniversitesi Etik Komisyonu

Tarih: 18.05.2022

Sayı No: 33/03

KAYNAKLAR

- Abacıgil, F., Harlak, H., ve Okyay, P. (2016). Avrupa Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği Türkçe uyarlaması. Okyay, P., ve Abacıgil, F. (Ed.) *Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçekleri güvenilirlik ve geçerlilik çalışması* içinde (s. 21-41). T.C. Sağlık Bakanlığı Yayın No: 1025.
- Akbalıç, E., ve Gökler, M. E. (2020). COVID-19 salgını sürecinde eksikliği ortaya çıkan bir gerçek: Sağlık okuryazarlığı. *ESTÜDAM Halk Sağlığı Dergisi*, 5 (COVID-19 Özel Sayısı), 148-55.
- Akçilek, E. (2017). *Üniversite öğrencilerinde sağlık okuryazarlığı ve yaşam kalitesinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Arıkan, A. (2020). *Sağlık okuryazarlığı düzeyinin sağlıklı yaşam biçimi davranışları üzerindeki etkisi: Üniversite öğrencileri arasında bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Balçık, Y. P., Taşkaya, S., ve Şahin, B. (2014). Sağlık okur-yazarlığı. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 13(4), 321-6.
- Biçer, E. B., ve Malatyalı, İ. (2018). Sağlık okuryazarlık düzeyinin belirlenmesi: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi örneği. *Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 17(2), 1-15.
- Boberová, Z., & Husárová, D. (2021). What role does body image in relationship between level of health literacy and symptoms of eating disorders in adolescents? *International Journal Of Environmental Research and Public Health*, 18(7), 3482. <https://doi.org/10.3390/ijerph18073482>
- Bucchianeri, M. M., & Neumark-Sztainer, D. (2014). Body dissatisfaction: An overlooked public health concern. *Journal of Public Mental Health*, 13(2), 64–69. <https://doi.org/10.1108/JPMH-11-2013-0071>
- Charoghchian-Khorasani, E., Tavakoly-Sany, S. B., Tehrani, H., Doosti, H., & Peyman, N. (2020). Review of organizational health literacy practice at health care centers: Outcomes, barriers and facilitators. *International journal of environmental research and public health*, 17(20), 7544. <https://doi.org/10.3390/ijerph17207544>
- Çoban, H. (2009). *Sağlık ekonomisi ve Türkiye'de sağlık hizmetlerinin yeniden yapılandırılması*. Yayınlanmamış Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Anabilim Dalı, İzmir.
- Dinçer, A., ve Kurşun, Ş. (2017). Üniversite öğrencilerinin sağlık okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 26(1), 20-26.
- Gündoğan, F. (2006). *Sirozlu hastaların beden imajı ve benlik saygılarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Bolu.
- Hamurcu, P. (2014). *Obez bireylerde benlik saygısı ve beden algısının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, İstanbul Bilim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı, İstanbul.

Yalman, E., ve Gürsan, K. (2023). Spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin sağlık okuryazarlığı düzeyinin beden algısına etkisi. *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi*, 5(1), 1-10.

Hovardaoğlu, S. (1992). Vücut algısı ölçeği. *Psikiyatri, Psikoloji, Psikofarmakoloji (3P) Dergisi*, 1(1), 11–26.

İnkaya, B., ve Tüzer, H. (2018). Bir üniversitenin sosyal ve sağlık bilimlerinde okuyan öğrencilerinin sağlık okuryazarlığı durumunun incelenmesi. *Kocaeli Med*, 7(3), 124-9.

Mahdifar, M., Tavakoly Sany, S. B., Ghavami, V., & Vahedian-Shahroodi, M. (2021). Health literacy and body image concern among healthcare employees in Binaloud, Iran. *Journal of Health Literacy*, 6(1), 31-40. <https://doi.org/10.22038/jhl.2021.55849.1153>.

McQueen, V. D., Kickbusch, I., Potvin, L., Pelikan, J. M., Balbo, L., & Abel, T. (2007). *Health and modernity the role of theory in health promotion* (1st ed.). Springer.

Mentally Healthy Schools. (t.y.). Body image. Erişim Tarihi: Ocak 19, 2023, <https://mentallyhealthyschools.org/risks-and-protective-factors/lifestyle-factors/body-image/>

Özaltın, G. (2003). Beden imgesi değişimine yaklaşımlar. *Hemşirelik Dergisi*, 51.

Özdenk, S., Demir, G., Özcebe, L.H., ve Üner, S. (2019). Bir üniversitenin 4. sınıf öğrencilerinin sağlık okuryazarlığı ve ilişkili bazı faktörlerin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12 (1), 48-59. <https://doi.org/10.26559/mersinsbd.412666>

Özpınar, S., Çelik Odabaşı, N., ve Akyol, M. (2020). Associations between health literacy and preventive skin cancer prevention strategies among university students. *Journal of Health Literacy*, 5(3), 12-25.

Şahinöz, T., Şahinöz, S., ve Kıvanç, A. (2018). Üniversite son sınıf öğrencilerinin sağlık okuryazarlığı düzeyleri üzerine karşılaştırmalı bir araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7 (3), 71-79.

Secord, P. F., & Jourard, S. M. (1953). The appraisal of body-cathexis: body-cathexis and the self. *Journal of consulting psychology*, 17(5), 343–347. <https://doi.org/10.1037/h0060689>

Silva, W. R. D., Campos, J. A. D. B., & Marôco, J. (2018). Impact of inherent aspects of body image, eating behavior and perceived health competence on quality of life of university students. *PloS One*, 13(6), e0199480. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0199480>

Sorensen, K., Van den Broucke, S., Pelikan, J. M., Fullam, J., Doyle, G., Slonska, Z., Kondilis, B., Stoffels, V., Osborne, R. H., Brand, H., & HLS-EU Consortium (2013). Measuring health literacy in populations: illuminating the design and development process of the European Health Literacy Survey Questionnaire (HLS-EU-Q). *BMC public health*, 13, 948. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-13-948>

Sundgot-Borgen, C., Sundgot-Borgen, J., Bratland-Sanda, S., Kalle, E., Torstveit, M. K., Svantorp-Tveiten, K. M. E., & Mathisen, T. F. (2021). Body appreciation and body appearance pressure in Norwegian university students comparing exercise science students and other students. *BMC public health*, 21(1), 532. <https://doi.org/10.1186/s12889-021-10550-0>

Tavşancıl, E. (2005). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Nobel Basımevi, s.19.

Thomas, E. V., & Warren-Findlow, J. (2020). Body image, self-esteem, and behavioral risk for chronic disease among college students: Additional evidence for integrated prevention. *Journal of American college health: J of ACH*, 68(6), 658–665. <https://doi.org/10.1080/07448481.2019.1590370>

Yalman, E., ve Gürsan, K. (2023). Spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin sağlık okuryazarlığı düzeyinin beden algısına etkisi. *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi*, 5(1), 1-10.

Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. (2011). *Sağlığın Teşviki ve Geliştirilmesi Sözlüğü*. Bakanlık Yayın No: 814 (1. Baskı), 1-38.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2022, Temmuz 6). Dünya Nüfus Günü. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dunya-Nufus-Gunu-2022-45552>. Erişim Tarihi: 05.01.2023

Uğurlu, N., ve Akın, H. (2008). Muğla Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin beden benlik algısı ve psikolojik sıkıntı belirtileri ile ilişkisi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 11(4), 38-47.

Ural, A., ve Kiliç, İ. (2006). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*. Detay Yayıncılık.

Yılmaz Güven, D., Bulut, H., ve Öztürk, S. (2018). Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sağlık okuryazarlığı düzeylerinin incelenmesi / Examining the health literacy levels of health sciences faculty students. *Journal of History Culture and Art Research*, 7(2), 400-409. <https://doi.org/10.7596/taksad.v7i2.1511>



Bu eser **Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı** ile lisanslanmıştır.